

MINISTERSTWO ENERGII

Departament Energetyki

Warszawa,

26 lipca 2016 r.

DE-II-024/1/16

208 2016

2407

Pan

Zbigniew Rekas

Zastępca Prezesa

Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach

Szanowny Panie Prezesie,

W nawiązaniu do pisma z dnia 18 maja br. znak: WI-430/1694/2016 w sprawie udzielenia wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów dotyczących kwestii sprzedaży praw majątkowych z tytułu świadectw efektywności energetycznej, uprzejmie informuję, co następuje.

Stosownie do treści art. 5 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o efektywności energetycznej (Dz. U. z 2015 r. poz. 2167 z późn. zm.) „Osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zużywające energię podejmują działania w celu poprawy efektywności energetycznej.”

Z treści art. 10 ww. ustawy wynika natomiast, że

„1. Jednostka sektora publicznego, realizując swoje zadania, stosuje co najmniej dwa ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w ust. 2.

2. Środkiem poprawy efektywności energetycznej jest:

- 1) umowa, której przedmiotem jest realizacja i finansowanie przedsięwzięcia służącego poprawie efektywności energetycznej;
- 2) nabycie nowego urządzenia, instalacji lub pojazdu, charakteryzujących się niskim zużyciem energii oraz niskimi kosztami eksploatacji;
- 3) wymiana eksploatowanego urządzenia, instalacji lub pojazdu na urządzenie, instalację lub pojazd, o których mowa w pkt 2, albo ich modernizacja;
- 4) nabycie lub wynajęcie efektywnych energetycznie budynków lub ich części albo przebudowa lub remont użytkowanych budynków, w tym realizacja przedsięwzięcia termomodernizacyjnego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. z 2014 r. poz. 712);

Sprawę prowadzi:

Ewa Kossak, tel. +48 22 693

5) sporządzenie audytu energetycznego w rozumieniu ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. *o wspieraniu termomodernizacji i remontów* eksploatowanych budynków w rozumieniu ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. - *Prawo budowlane* (Dz. U. z 2013 r. poz. 1409, z późn. zm.), o powierzchni użytkowej powyżej 500 m², których jednostka sektora publicznego jest właścicielem lub zarządcą.

3. Jednostka sektora publicznego informuje o stosowanych środkach poprawy efektywności energetycznej na swojej stronie internetowej lub w inny sposób zwyczajowo przyjęty w danej miejscowości.”¹

Przy czym przez jednostkę sektora publicznego, stosownie do treści art. 3 pkt 9 ww. ustawy należy rozumieć podmiot sektora finansów publicznych, o którym mowa w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. *o finansach publicznych* (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.), tj.

- 1) organy władzy publicznej, w tym organy administracji rządowej, organy kontroli państwowej i ochrony prawa oraz sądy i trybunały;
- 2) jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki.²

Katalog przedsięwzięć służących poprawie efektywności energetycznej zawiera art. 17 ust. 1 ustawy *o efektywności energetycznej*.

Potwierdzeniem deklarowanej oszczędności energii wynikającej z przedsięwzięcia lub przedsięwzięć tego samego rodzaju służących poprawie efektywności energetycznej, przez podmiot, który wygrał przetarg, o którym mowa w art. 20 ust. 1, jest świadectwo efektywności energetycznej, na co wskazuje art. 21 ust. 1 ww. ustawy.

Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej są towarem giełdowym w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. *o giełdach towarowych* i są zbywalne, o czym stanowi art. 25 ust. 1 ww. ustawy.

Przepisami określającymi zakres działalności powiatów są m.in. art. 4 i art. 6 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. *o samorządzie powiatowym* (Dz.U z 2016 r. poz. 814) oraz

¹ Z dniem 1 października 2016 r. wejdzie w życie nowa ustawa *o efektywności energetycznej*, zastępująca obowiązującą ustawę *o efektywności energetycznej*. Niemniej jednak przepisy dotyczące zadań jednostek sektora publicznego w zakresie efektywności energetycznej oraz systemu świadectw efektywności energetycznej zostaną utrzymane z pewnymi zmianami, które jednak nie powinny wpłynąć na rozstrzygnięcie prawne przedmiotowej sprawy.

² Nowa ustawa *o efektywności energetycznej* rozszerza definicję jednostki sektora publicznego tj. definiuje ją jako podmiot, o którym mowa w art. 3 ust. 1 pkt 1-3a ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – *Prawo zamówień publicznych* (Dz. U. z 2015 r. poz. 2164).

art. 1 ustawy dnia 20 grudnia 1996 roku *o gospodarce komunalnej* (Dz. U. z 2016 r., poz. 573).

Z art. 4 ust. 1 ustawy *o samorządzie powiatowym* wynika, że powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie:

- 1) edukacji publicznej;
- 2) promocji i ochrony zdrowia;
- 3) pomocy społecznej;
- 3a) wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;
- 4) polityki prorodzinnej;
- 5) wspierania osób niepełnosprawnych;
- 6) transportu zbiorowego i dróg publicznych;
- 7) kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- 8) kultury fizycznej i turystyki;
- 9) geodezji, kartografii i katastru;
- 10) gospodarki nieruchomościami;
- 11) administracji architektoniczno-budowlanej;
- 12) gospodarki wodnej;
- 13) ochrony środowiska i przyrody;
- 14) rolnictwa, leśnictwa i rybactwa śródlądowego;
- 15) porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli;
- 16) ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska;
- 17) przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy;
- 18) ochrony praw konsumenta;
- 19) utrzymania powiatowych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych;
- 20) obronności;
- 21) promocji powiatu;
- 22) współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2016 r. poz. 239 i 395);
- 23) działalności w zakresie telekomunikacji.

Przy czym stosownie do art. 4 ust. 3 ww. ustawy przepisy szczególne mogą określać inne zadania powiatu.

Z art. 6 ustawy *o samorządzie powiatowym* wynika natomiast, że

„1. W celu wykonywania zadań powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami.

2. Powiat nie może prowadzić działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej.”

Ramy prawne dopuszczalnej działalności powiatu statuuje również art. 1 ustawy z dnia 20 grudnia 1996 roku *o gospodarce komunalnej* (Dz. U. z 2016 r., poz. 573), który stanowi, że

„1. Ustawa określa zasady i formy gospodarki komunalnej jednostek samorządu terytorialnego, polegające na wykonywaniu przez te jednostki zadań własnych, w celu zaspokojenia zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej.

2. Gospodarka komunalna obejmuje w szczególności zadania o charakterze użyteczności publicznej, których celem jest bieżące i nieprzerwane zaspokajanie zbiorowych potrzeb ludności w drodze świadczenia usług powszechnie dostępnych.”

Z zestawienia ww. przepisów można wyprowadzić następujące wnioski:

1. Adresatem normy art. 5 ustawy *o efektywności energetycznej*, dotyczącego podejmowania działań w celu poprawy efektywności energetycznej są osoby fizyczne, osoby prawne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, zużywające energię. Krąg podmiotowy ww. normy jest szeroki i obejmuje również jednostki samorządu terytorialnego.
2. Z normy zawartej w art. 10 ust. 1 ww. ustawy wynika wprost, że jednostki sektora publicznego, w tym jednostki samorządu terytorialnego, realizując swoje zadania, stosują co najmniej dwa ze środków poprawy efektywności energetycznej, o których mowa w art. 10 ust. 2 ww. ustawy.
3. Realizacja zadań własnych powiatu określonych zgodnie z art. 4 ust. 1 i 3 oraz art. 6 ustawy *o samorządzie powiatu*, w związku z art. 1 ustawy *o gospodarce komunalnej* może również polegać na realizacji zadań i celów określonych w art. 5, 10 oraz 17 ustawy *o efektywności energetycznej* a w konsekwencji prowadzić do uzyskania świadectwa efektywności energetycznej, na co wskazuje art. 21 ust. 1 ww. ustawy.

4. Prawa majątkowe wynikające ze świadectwa efektywności energetycznej są towarem giełdowym w rozumieniu ustawy z dnia 26 października 2000 r. *o giełdach towarowych* i są zbywalne, o czym stanowi art. 25 ust. 1 ww. ustawy.
5. Zawarty w art. 6 ust 2 ustawy *o samorządzie powiatowym* zakaz prowadzenia przez powiat działalności gospodarczej wykraczającej poza zadania o charakterze użyteczności publicznej należy interpretować z uwzględnieniem definicji legalnej pojęcia „działalności gospodarczej” zawartej w ustawie z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2015 r., poz. 584 z późn. zm.), zgodnie z którą działalnością gospodarczą jest wyłącznie zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły.

Jednocześnie uprzejmie informuję, iż niniejsze stanowisko nie zostało sporządzone na podstawie konkretnego stanu faktycznego, zaś wnioski w nim zawarte mają charakter generalny. Zawierają jedynie propozycję rozstrzygnięcia zagadnienia dotyczącego prawnej dopuszczalności sprzedaży przez powiat świadectwa efektywności energetycznej w kontekście ograniczeń wynikających z art. 6 ust. 2 ustawy *o samorządzie powiatowym*.

Przedstawione do rozstrzygnięcia zagadnienie dotyczy interpretacji przepisów określających działalność jednostek samorządu terytorialnego i wykracza poza zakres spraw, dla których właściwy jest Minister Energii, stąd wnioski zawarte w niniejszym stanowisku stanowić mogą wyłącznie propozycję interpretacji ww. przepisów.

Ponadto, uprzejmie informuję, iż Minister Energii, jako organ administracji publicznej i władza wykonawcza nie jest uprawniony do dokonywania wiążącej interpretacji przepisów prawa. Dokonywać tego może jedynie w konkretnym przypadku sąd powszechny.

 Edward Słoma

ZASTĘPCA DYREKTORA

Edward Słoma